

Školní vzdělávací program
Základní umělecká škola Hnízdo v Úněticích

Zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání

Škola a její vzdělávací program

Identifikační údaje

Název školy: Základní škola, mateřská škola a základní umělecká škola Hnízdo v Úněticích

Zřizovatel: obec Únětice, Praha – západ, Náves 17/4 Únětice, tel: 220 971 196

Právní forma: příspěvková organizace

Ředitelka: Mgr. Bc. Martina Hovorková

Datum zařazení do sítě škol: 1. 1. 2005

IČO: 75 034 573

RED IZO: 600052621

Datum zápisu základní umělecké školy do rejstříku MŠMT: 1.3.2021

Kapacita školy: 130 žáků

Adresa sídla: Školní 2/1, 252 62 Únětice

Telefon: 605 448 500

e-mail: hnizdo@skolaunetice.cz

web: <http://www.skolaunetice.cz/>

Zpracovatelé: kolektiv ZUŠ Hnízdo

Účinnost: 1.9.2023

Čj: 48/2023

Obsah

Škola a její vzdělávací program.....	1
Identifikační údaje.....	1
Charakteristika subjektu.....	3
Charakteristika základní umělecké školy.....	4
Počet oborů a velikost.....	4
Charakteristika pedagogického sboru.....	5
Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
Vybavení školy a její podmínky.....	5
Zaměření školy a její vize.....	6
Výchovně vzdělávací strategie.....	6
Učební plán.....	9
Vzdělávací obsah uměleckých oborů.....	10
Studijní zaměření Hudební příprava.....	10
Vzdělávací předmět Hudební nauka.....	11
Studijní zaměření Hra na klavír.....	13
Studijní zaměření Hra na housle.....	16
Studijní zaměření Hra na bicí.....	19
Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	23
Studijní zaměření Hra na klarinet.....	25
Studijní zaměření Hra na kytaru.....	27
Studijní zaměření Hra na baskytaru.....	31
Studijní zaměření Sborový zpěv.....	36
Souborová hra.....	37
Smíšený soubor.....	37
Školní kapela.....	37
Studijní zaměření Plošná tvorba.....	39
Studijní zaměření Literárně dramatický obor.....	42
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	45
Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	46
Plán evaluace.....	47
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	49

Charakteristika subjektu

Základní škola, mateřská škola a základní umělecká škola Hnízdo v Úněticích v sobě zahrnuje mateřskou školu s kapacitou 42 dětí, lesní mateřskou školou s kapacitou 16 dětí, základní školu s kapacitou 110 žáků a základní uměleckou školou s kapacitou 130 žáků. Jako podpůrná školská zařízení jsou zřízeny školní družina s kapacitou 80 žáků a školní jídelna.

První zmínka o škole v Úněticích se datuje k roku 1623. Byla zakoupena chalupa, která pak „obrácena jest k obecnému dobrému, aby v ní kantor bydlil a dítky tam učil!“ V roce 1760 byla na nynějším prostranství před kostelem zbudována nová škola, kde se v roce 1790 učilo 114 dětí. V místě dnešní školní budovy byla nejprve postavena menší škola a po jejím zboření v roce 1894 budova, kterou škola užívá dodnes. Velký podíl na stavbě je připisován známému českému spisovateli Jindřichovi Šimonovi Baarovi, který v té době kaplanoval na únětické faře. V roce 1898 měla škola již 5 tříd a celkově ji navštěvovalo 424 dětí, a to nejen z Únětic i z Úholiček, Moráně, Suchdola, Statenic a Černého Vola. Období od roku 1948 je charakteristické postupným poklesem počtu dětí, ze školy se v roce 1974 stala dvoutřídková a posléze jednotřídková. Pro nedostatek dětí pak byla škola v Úněticích v roce 1983 zcela zrušena. Současná historie základní školy se začala psát v roce 2016.

Mateřská škola v Úněticích se podle dochované kroniky datuje od školního roku 1940 a byla založena při obecné škole. První učitelkou byla paní Vrzáková – Benešová, neteř pana prezidenta E. Beneše. Časem se škola změnila na zemědělský útulek pro děti. Od roku 1976 se z útulku stává mateřská škola, která je otevřena dodnes. Třída lesní mateřské školy vzniká od září 2021 a filosoficky je zakomponována jako doplněk „kamenné“ mateřské školy pro děti ve věku 4 a 5 let. Třída má zázemí v třešňovce na Holém vrchu.

Vznik základní umělecké školy umožnila přestavba a dostavba budovy školy. Základní umělecká škola doplňuje vějíř vzdělávacích aktivit nabízených v obci Únětice.

Charakteristika základní umělecké školy

Počet oborů a velikost

Zapsaná kapacita školy je 130 žáků.

Nabízené vyučovací obory:

- hudební

Zaměření:

- Hra na klávesové nástroje (hra na klavír)
- Hra na smyčcové nástroje (hra na housle)
- Hra na dechové nástroje (hra na zobcovou flétnu a klarinet)
- Hra na strunné nástroje (hra na kytaru a basovou kytaru)
- Hra na bicí nástroje (hra na bicí)
- Sborový zpěv

Hudební soubory:

- Kapela
- Souborová a komorní hra

- výtvarný

- plošná tvorba
- prostorová tvorba

- literárně dramatický

Další studium:

- Přípravné studium ke vzdělávání v hudebním oboru
- Studium pro dospělé ve výtvarném oboru

Charakteristika pedagogického sboru

Snažíme se budovat stabilní tým pedagogů, kteří jsou zároveň „spolutvůrci“ naší školy. Při výběru pedagogů je dbáno na soulad se zákonem o pedagogických pracovnících. V pedagogickém sboru jsou zastoupeni učitelé s kvalifikací i výkonnými umělci.

Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Pro naši školu je důležitá spolupráce se základní a mateřskou školou a mezi jednotlivými obory vzájemně. Ředitelka školy spolupracuje s řediteli ostatních ZUŠ z Prahy – západ v rámci MAP. ZUŠ spolupracuje s obcí Únětice. Pro obec připravuje krátká vystoupení na akcích pořádaných obcí.

Vybavení školy a její podmínky

V rámci přestavby a dostavby budovy školy vznikly potřebné třídy, které jsou vhodné pro výuku základní umělecké školy. Školní nábytek byl vybrán podle hygienických norem zabezpečující správnou ergonomii sezení žáků. Ve třídách je dostatek úložných prostor. Nábytek je snadno omyvatelný. Ve škole je aula, která je vhodná pro výuku všech oborů.

Škola disponuje pro hudební obor pianiny, bicí soupravou, kytarami a velkou sbírkou perkusních nástrojů. Dále má vybavenou keramickou dílnu a dostatek pomůcek pro výtvarný obor.

Zaměření školy a její vize

Cílem naší ZUŠ je poskytovat kvalitní umělecké vzdělávání v rámci komunity obce Únětic a okolí. V Úněticích žije mnoho významných umělců a jejich děti navštěvují místní mateřskou nebo základní školu. Únětice ve své nedávné historii obohacují umění svými akcemi. Jde především o tradiční masopust, mezinárodní ukulele festival, mezinárodní sympozium mozaiky a další divadelní a hudební produkce, které jsou známé i v mezinárodním kontextu. V dávné historii Únětice navazují na únětickou kulturu, jednu z důležitých etap doby bronzové.

Vize školy:

- škola poskytuje kvalitní základ pro další možné umělecké vzdělávání
- škola poskytuje kvalitní základ pro nalezení vhodných volnočasových aktivit v pozdějším věku žáka/ dospělého
- škola přistupuje k žákovi tak, aby žák hrál /tvořil pro radost, nikoliv z donucení
- především výukou hudební nauky a drilem stupnic neodradit žáka od vlastního rozvoje
- škola podporuje kreativitu žáků, týmovou spolupráci a schopnost řešit problémy
- škola spolupracuje s regionem, účastní se soutěží a spolupráce mezi školami

Výchovně vzdělávací strategie

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

Škola vytváří podmínky proto, aby žák disponoval vědomostmi a dovednostmi, které mu umožní samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření, je školou cíleně motivován pro zvládnutí návyků systematické práce vedoucí k ovládnutí technické stránky tvorby. Tato se stává prostředkem sebepoznání a také poznávání uměleckých hodnot v dílech již vytvořených, ale také v tvůrčí činnosti žáka.

Škola vytváří podmínky proto, aby žák byl schopen průniku do struktury a obsahu uměleckého díla a schopen rozeznat jeho kvalitu, je pedagogy veden k získání

vlastního názoru prvotně předávanými zkušenostmi v technické i výrazové stránce daného oboru, prostřednictvím umělecké, odborné i lidské osobnosti pedagoga.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

Škola vytváří podmínky proto, aby žák disponoval pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci, je nutná motivace několika faktorů, které vzdělávací instituce poskytuje. Žák je ve výuce školou směřován k přesvědčení, že realizace v jím zvoleném hlavním oboru mu přináší uspokojení a seberealizaci a přirozeně je tím motivován k samostatné domácí přípravě. Pomocí získaných dovedností přichází zdravé sebevědomí a sebevyjádření žáka. Sebevyjádření žáka je nejenom v tvůrčích přístupech, ale i v pokoře a pochopení hodnot již vytvořených.

Škola vytváří podmínky proto, aby se žák účelně zapojoval do společných uměleckých aktivit a uvědomoval si svoji odpovědnost za společné dílo, je výukou ve škole směřován prostřednictvím postupného a nenásilného zapojování do uměleckých aktivit formou pasivní i aktivní. Obě formy vedou k podněcování estetického cítění v žácích. Na základě svých kulturních a uměleckých potřeb i za pomoci učitele vyhledává žák další možnosti sebeuplatnění a sebevzdělání s tím, že chápe důležitost i zodpovědnost za svoji volbu.

Strategie pro kompetenci kulturní

Škola vytváří podmínky proto, aby žák byl vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám, které chápe jako důležitou součást lidské existence, volí škola takové poznávací metody, které žáka vtahují do souvislostí s každodenním životem společnosti a zároveň je vedou k hodnocení předkládaných hodnot v návaznosti na poznatky získávané studiem i průnikem do obsahů uměleckých hodnot. Dějinné souvislosti předkládané školou pak celý proces vnímání korigují.

Škola vytváří podmínky proto, aby žák aktivně přispíval k vytváření i uchování uměleckých hodnot a přispíval k jejich předávání dalším generacím, je závěrečné fáze vzdělávacího procesu každého žáka i absolventa základního uměleckého vzdělávání. Pedagogové svým komplexním působením na žáky vedou veškeré

poznatky tím směrem, aby tito s pokorou, ale i tvůrčím zápalem přispívali společnosti k celkově kulturnímu vědomí.

Učební plán

Pro větší přehlednost je učební plán spojen pro všechny nabízené obory a zaměření.

		Týdenní hodinová dotace						
Zaměření	Typ výuky	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na klavír	Ind.	1	1	1	1	1	1	1
Hra na housle	Ind.	1	1	1	1	1	1	1
Hra na zobcovou flétnu	Ind.	1	1	1	1	1	1	1
Hra na klarinet**	Ind.				1	1	1	1
Hra na kytaru	Ind.	1	1	1	1	1	1	1
Hra na basovou kytaru***	Ind.				1	1	1	1
Hra na bicí	Ind.	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	Kolek.	2	2	3	3	3	3	3
Soubořová hra, Hudební nauka - nástroj*	Kolek.	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	Kolek.	1			1			
Hudební příprava	Kolek.	2	2					
Plošná tvorba	Kolek.	2	3	3	3	3	3	3
Prostorová tvorba	Kolek.	2	3	3	3	3	3	3
Literárně-dramatický	Kolek.	2	2	2	3	3	3	3

* Oblast Recepce a reflexe hudby je částečně realizována jako samostatný předmět a částečně prolíná individuální výukou v souvislosti s hrou na daný hudební nástroj.

** Přestup na klarinet nastává po dosažení dostatečné odbornosti ve hře na zobcovou flétnu.

Vzdělávací obsah uměleckých oborů

Vzdělávací obsah Hudebního oboru

Studijní zaměření Hudební příprava

Charakteristika:

V přípravné hudební výchově je u dětí již od nízkého věku rozvíjen zájem o hudbu, rytmus a na základě těchto předpokladů jsou rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivuje se a podněcuje jejich tvořivost, představivost, vnímání a fantazie v elementárních činnostech pěveckých, pohybových a poslechových. Učí se porozumět základním hudebním pojmům.

Přípravná hudební výchova se uskutečňuje formou kolektivní výuky pro všechna zaměření hudebního oboru. Součástí jejího výchovně vzdělávacího procesu je sledování a motivování žáků pro možnost jejich dalšího směřování a vzdělávání ve hře na hudební nástroj či zpěvu.

1.ročník: předškolní - 5-6 let, školní – 1.roč. ZŠ

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

1. ročník

Žák:

- žák zvládá rozlišovat, zda se jedná o tón či zvuk
- rozumí hudebním pojmům notová osnova, houslový klíč, taktová čára
- aktivně vnímá hudbu, umí rozlišit pomalu, rychle, hluboko, vysoko, krátce, dlouze, silně, slabě
- dokáže určit základní hudební nástroje
- dokáže určit směr melodie (nahoru, dolů)
- umí napsat notu celou, čtvrtovou, osminovou
- umí rytmickou ozvěnu
- využívání opakování melodie v lidových písních

2. ročník

Žák:

- žák rozlišuje základní zvuky a tóny
- rozezná základní hudební nástroje a dokáže přiřadit do skupin (smyčcové, dechové, bicí)
- rozumí hudebním pojmům notová osnova, houslový klíč, taktová čára, repetice
- aktivně vnímá hudbu, umí rozlišit pomalu, rychle, hluboko, vysoko, krátce, dlouze, silně, slabě
- umí rytmickou ozvěnu a zná základní délku not a pomlk u čtvrtové, půlové, celé
- umí napsat noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové, osminové a rozlišovat je v notovém zápise
- umí rytmickou ozvěnu
- využití opakování melodie a rytmičky v lidových písních

Vzdělávací předmět Hudební nauka

Charakteristika:

Předmět v sobě zahrnuje část vzdělávacího obsahu oblasti Recepce a reflexe hudby, která je společná napříč jednotlivými hudebními nástroji. Je vhodné, aby jemu předcházela Hudební příprava. Společně s ní motivuje žáky se hudbou aktivně zabývat a zvyšuje jim povědomí o historii hudby.

1. ročník

Žák:

- zná počet linek a mezer u notové osnovy, rozumí hudebním termínům - notová osnova, pomocná linka, taktová čára, repetice
- umí zpaměti hudební abecedu nahoru i dolů
- umí hudební abecedu zapsat a zvládne čtení not dle hudební praxe hlavního předmětu

- zná základní rytmické hodnoty ve čtvrtovém taktu - noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové osminové
- rozumí základním hudebním pojmům a dokáže je použít- zvuk, tón, rytmus, tempo, takt, legato, staccato, ligatura, křížek, béčko, odrážka, repetice, základní dynamická znaménka, stupnice, půltón
- aktivně vnímá hudbu a umí rozlišit hudební nástroje a rozdělit je do skupin, pozná jejich zvuk a barvu
- orientuje se v hudebních žánrech lidová píseň, umělá píseň, opera, opereta, balet
- dokáže rytmicky doprovodit píseň

2. ročník

Žák:

- ovládá čtení a psaní not základních a odvozených (#, x, b, bb)
- zvládá čtení not v houslovém klíči v rozsahu g - c³
- zvládá čtení not v basovém klíči v rozsahu c - c¹
- aktivně vnímá hudbu a umí rozlišit hudební nástroje a rozdělit je do skupin, pozná jejich zvuk a barvu, orientuje se v rozvržení hlasů do skupin
- orientuje se v hudebních žánrech lidová píseň, umělá píseň, rock, jazz, swing, opera, opereta, balet
- rozumí základním hudebním pojmům a dokáže je použít: repetice, prima a seconda volta, názvy intervalů, dynamická znaménka, koruna
- chápe rozdíl rytmických hodnot mezi taktem čtvrtovým a osminovým a půlovým
- umí dělení durových a mollových stupnic
- chápe nutnost předznamenání v durových a mollových stupnicích, seznamuje se s pojmem kvintový a kvartový kruh
- dokáže vytvořit tónický kvintakord a dominantní septakord
- dovede pojmenovat základní intervaly
- pomocí pomocných písní se orientuje v sluchovém rozlišování základních intervalů

- má přehled v hudební historii a stylových obdobích hudby
- aktivně poslouchá hudbu dokáže danou věc zařadit do stylového období hudby

Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika:

Základní charakteristikou je hravost a tvořivý přístup k hudebnímu materiálu, který je rozvíjen mj. prostřednictvím vlastní improvizace. V té se postupně buduje harmonické cítění a cit pro vytváření melodie a pro hudební formu. Žák je povzbuzován k vyjadřování různých nálad a hudebních obsahů při současném využití získaných technických a hudebně vyjadřovacích dovedností.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

Přípravné studium

- správné sezení u klavíru a hra uvolněnými pažemi
- orientace na klaviatuře
- osvojení základních rytmických hodnot
- hra lidových písní a jednoduchých melodií a popěvek
- improvizace na černých klávesách

I. stupeň

1. ročník

- hra v pětiprstové poloze a její postupné rozšiřování
- hra portamento, legato a staccato
- základy nezávislosti rukou – hra oběma rukama dohromady
- příprava stupnic – podkládání palce
- základní čtení not
- základní dynamické rozdíly (forte, piano)
- jednoduché doprovody písní
- improvizace s použitím jen černých a jen bílých kláves
- sluchová příprava na vnímání základních harmonických funkcí

2. ročník

- durové stupnice v protipohybu a jejich akord
- úhózová nezávislost rukou
- širší dynamická škála
- rozšiřování schopnosti čtení z not
- improvizace s využitím nejjednoduššího vlastního doprovodu (1 až 2 tóny ad. dle schopností)
- základní harmonické funkce

3. ročník

- zvládnutí správných základních návyků (sezení u klavíru, uvolnění těla, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- orientace v notovém zápisu
- durové stupnice a jejich akordy oběma rukama dohromady
- užívání základních technických prvků a uvědomělá práce s rytmem
- užívání pedálu
- improvizace a doprovody písní s využitím základních harmonických funkcí
- vnímání a vyjádření nálady skladby

4. ročník

- mollové stupnice a jejich akordy
- jemnější artikulace v prstové technice – rychlost, přesnost
- správný postup při nácviku skladby
- rozlišování různých hudebních stylů
- hra z listu
- improvizace s využitím některých vedlejších harmonických funkcí

5. ročník

- hra stupnic v rozsahu 4 oktáv
- seznámení se čtyřhlasým akordem
- náročnější varianty technických a výrazových prvků (melodické ozdoby, arpeggio, raramente ad.)

- hra jednoduché skladby z listu
- vnímání hudebních frází
- improvizace – doprovody lidových písní
- rozvoj schopnosti vyjádřit své představy o obsahu skladby
- čtyřruční hra

6. ročník

- durové, mollové a chromatická stupnice, čtyřhlasý akord a obraty
- rozvoj klavírní techniky
- vnímání hudebních frází a hudební výstavby skladby
- hra s levým pedálem
- zásady interpretace skladeb různých žánrů
- rozvíjení klavírních dovedností v improvizaci, čtyřruční hře a hře z listu

7. ročník

- propojení získaných technických a výtazových dovedností při interpretaci skladeb
- využívání široké škály zvukových možností nástroje
- práce s harmonickou a formální stránkou skladby
- schopnost samostatně nastudovat novou skladbu a tvořivě ji interpretovat
- rozvoj sluchové sebekontroly
- hra přiměřeně obtížných skladeb různých hudebních stylů a žánrů
- improvizace v hudebním stylu dle svého zájmu

II. stupeň

1. - 2. ročník

- zvládání náročnějších technických prostředků
- hra obtížných skladeb na vyšší technické úrovni
- náročnější doprovody písní

3. - 4. ročník

- plné využívání všech nabytých dovedností a znalostí k vlastní tvořivé interpretaci

- hra z listu
- hudební spolupráce při komorní a souborové hře
- orientace v repertoaru různých stylových období a žánrů – znalost skladeb významných českých a světových autorů
- hudební profilace podle vlastního zájmu
- samostatnost při vyhledávání nových skladeb a jejich nastudování

Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika:

Studijní zaměření Hra na housle se skládá v I. stupni z vyučovacího předmětu – Hra na nástroj, v 7.ročníku pak ještě z povinného předmětu Komorní či souborová hra. Předmět hudební nauka bude průběžně prolínat individuální výukou v souvislosti s hrou na hudební nástroj.

Žák si může v I. stupni od 5.ročníku zvolit nepovinný předmět Komorní hra.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- popíše části nástroje
- používá správné držení nástroje i těla
- umí použít základní prstoklad levé ruky
- hraje jednoduché lidové písně na strunách g, d, a, e
- ovládá základní návyky pravé ruky
- dokáže přechod ze struny na strunu
- zvládá dělení smyčce

2. ročník

Žák:

- dokáže použít dynamiku forte a piano
- dbá na práci pravé ruky – détaché, legato

- hraje z paměti snadné skladbičky, lidové písně apod.
- zahraje stupnici dur přes jednu oktávu
- hlídá kvalitu tónu

3. ročník

Žák:

- rozliší dur a moll prstoklad
- orientuje se ve hře détaché, legato
- hraje krátkou etudu
- hraje skladbu s doprovodným nástrojem (klavír, housle)
- hraje stupnici dur a moll přes jednu oktávu

4. ročník

Žák:

- hraje dur a moll stupnici a rozložený kvintakord přes dvě oktávy
- vytvoří tóny – espressivo, dolce – začíná zařazovat vibráto
- rozliší dynamické odstíny
- hraje jednu snadnější etudu
- hraje kratší přednesovou skladbu

5. ročník

Žák:

- hraje dur a moll stupnice, rozložený kvintakord
- používá vibráto
- hraje dvě etudy odlišného charakteru
- hraje skladbu většího rozsahu
- spolupracuje s pedagogem na přiměřeně náročné skladbě pro dvoje housle

6. ročník

Žák:

- naladí nástroj
- předvede základní dvojhmaty
- hraje skladby různých slohových období

- hraje dvě etudy odlišného charakteru
- hraje dvě skladby různých slohových období
- hraje z listu snadné skladbičky

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll a rozložené akordy
- dbá na rytmickou, intonační a tónovou sebekontrolu
- spoluvytváří drobnější skladbu a dokáže do ní vložit vlastní projev
- hraje dvě skladby odlišného charakteru a různých slohových období
- užívá dynamického odlišení kvalitního tónu
- hraje z listu obtížnější skladby
- uplatňuje se při hře v komorních seskupeních

II. stupeň

1. ročník

- žák hraje stupnice v rozsahu tří oktáv s rozloženými akordy a jejich obraty
- využívá plně všech druhů smyku
- orientuje se v 1. - 5. poloze
- hraje technickou skladbu koncertního charakteru
- hraje skladbu sonátového typu

2. ročník

- žák samostatně nastuduje složitější skladbu včetně vlastního výrazového projevu a prstokladu
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení
- hraje dvojmaty

3. ročník

- žák se plně zapojuje do hudebního života školy
- hraje stupnice ve všech polohách

- samostatně nastuduje složitější skladbu dle vlastního výběru včetně vlastního interpretačního projevu
- uplatní posluchačské a interpretační zkušenosti

4. ročník

- žák zdokonalí interpretaci nastudovaných skladeb
- využívá volného pohybu levé ruky a široké spektrum druhů smyku
- profiluje se dle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb
- na nahrávkách či koncertech rozlišuje slohová období, skladatele i uměleckou úroveň hudebníků

Studijní zaměření Hra na bicí

Charakteristika:

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů v oblasti amatérské, v dalším odborném studiu i v oblasti profesionální. Funkce bicích nástrojů v hudbě by se dala shrnout do třech oblastí: hra sólová, hra ve skupině bicích nástrojů, hra v hudební skupině – funkce doprovod

vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- zná funkci bicích nástrojů v hudbě (orchestr, hudební skupiny, sólová hra,...)
- ovládá dělení bicích nástrojů
- umí popsat bicí soupravu
- ovládá správné držení paliček a správně držení těla
- používá správného úderu
- hraje s metronomem
- chápe základní notové hodnoty

- zná základní jednoduchý zápis not ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- zvládá střídavé úderý od pravé a levé ruky
- zahraje jednoduchý beatový doprovod

2. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- zapamatuje si 4 taktové fráze
- dokáže zahrát s metronomem i bez něj v pp i ff
- zvládne na bicí soupravu jednoduchý beatový doprovod + break (3 + 1 takt)
- hraje z listu
- rozezná perkusní nástroje (kravský zvonec, triangel, tamburína...)

3. ročník

Žák:

- cítí 4taktové fráze
- hraje dynamicky
- zvládá jednoduchý beatový doprovod + break
- hraje z listu jednoduchý notový zápis
- hraje s nahrávkou (play along)
- ovládá základy hry na perkusní nástroje

4. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- cítí 8taktové fráze
- ovládá hru jednoduchých beatových doprovodů a breaků
- hraje s předepsanou dynamikou v různých taktech
- zvládá víření a přírazy na malý buben
- hraje akcenty a koordinační cvičení
- hraje z listu
- hraje na perkusní nástroje

5. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- hraje 16-ti taktové fráze
- má znalosti základních tanečních doprovodů (valčík, polka, slow rock, rock, swing, tango...)
- zvládá dvojité údery

6. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- ovládá víření s dynamickým odstíněním
- ovládá hru na tympány, popř. jiné orchestrální nástroje
- hraje dvojité údery
- hraje z listu
- zvládá hru na sestavu perkusních nástrojů

7. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- umí odposlouchat a zapsat přehraný jednoduchý rytmický úsek
- hraje základní taneční a beatové doprovody
- hraje na tympány jednoduché party
- používá víření na malý buben
- hraje z listu
- zvládá hru na sestavu perkusních nástrojů

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá taneční a beatové doprovody
- je schopen vypsát ze skladby part pro bicí soupravu
- chápe liché osminové rytmy

- zvládá aplikaci alespoň jedné varianty paradiddle do doprovodného groove nebo breaku
- dokáže číst partituru bicích nástrojů
- zvládá přírazy na malý buben

2. ročník

Žák:

- chápe některé nepravidelné takty, např. 7/8
- hraje dvojité údery
- používá přestaktové breaky
- zvládá těžší rytmické útvary, např. kvintola, sextola...
- hraje na perkusní nástroje

3. ročník

Žák:

- je schopen samostatně doprovodit (v hudební skupině nebo systém „play along“) skladby v různých taktech a tempech
- improvizuje breaky
- hraje na sestavu perkusních nástrojů

4. ročník

Žák:

- hraje na bicí soupravu s plným využitím hry na činel a hi-hat
- hraje dvojkový vír
- víří v různých dynamikách
- hraje různé hudební styly
- je schopen samostatně doprovodit skladby (v hudební skupině nebo systém „play along“)
- je schopen hrát sólově
- improvizuje breaky, přestaktové breaky
- hraje akcenty, přírazy, paradiddle

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika:

Cílem předmětu je seznámení s hudebním nástrojem, jeho stavbou, správným držením a nasazením tónu. Postupně se žák bude učit zásady správného dýchání, dynamická a tempová znaménka, rytmus a hodnoty not a pomlk. To vše následně bude propojovat a vkládat do hraných skladeb či cvičení, bude dbát na kvalitu hraného tónu. Naučí se sehrát s jiným hudebním nástrojem – kytarou či klavírem a bude následně schopen vystupovat. Měl by být časem schopný nastudovat skladbu z větší části samostatně, samozřejmě s odborným dohledem vyučujícího. Dokáže si také vybrat skladbu, kterou je dle svých schopností a dovedností schopen zahrát.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- uvolněně drží nástroj a celé tělo
- zvládá správné nasazení tónu jazykem
- zvládá zakrývání dírek
- zlepšuje žeberně bránicové dýchání
- seznamuje se s durovou stupnicí
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- hraje vybrané cvičení nebo písně podle notového zápisu

2. ročník

Žák:

- má správný postoj při hře
- rozvíjí prstovou techniku
- rozlišuje základní druhy artikulace – legato, non legato
- dokáže zahrát jednodušší skladby s doprovodem jiného nástroje
- zahraje vybrané skladby z paměti
- zvládne pocitově vyjádřit náladu skladby

3. ročník

Žák:

- vytváří kvalitní tón
- ovládá a rozvíjí prstovou techniku
- zvládá zahrát základní druhy artikulací
- zahraje akordy
- dokáže zahrát stupnice durové a mollové do 2 křížků a béček
- zahraje dle svých schopností jednoduchou skladbu z paměti
- je schopen veřejného vystoupení

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice do 3 křížků a béček s T5 + D7
- zvládá techniku dýchání a tvoření tónu
- zahraje některé melodické ozdoby
- je schopen hrát v komorní hře či souboru
- využívá tempová znaménka, dynamiku, rytmus
- umí hrát v rozsahu c1 – g2

5. ročník

Žák:

- zvládá základy hry na altový nástroj
- zahraje náročnější skladby různých žánrů a stylových období
- dokáže pocitově vyjádřit náladu skladby a interpretuje ji již známými výrazovými prostředky
- samostatně pracuje s dynamikou

6. ročník

Žák:

- zvládá hru na altový nástroj
- zapojuje se do výběru skladeb a hraje dle svého cítění
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách a etudách

- správně umístí nádechy ve skladbě
- hraje z listu

7. ročník

Žák:

- orientuje se v základních hudebních formách
- je schopen častěji vystupovat na koncertech
- hraje moderní skladby dle svých schopností a dovedností
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti

Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika:

Hře na klarinet předchází výuka hry na zobcovou flétnu jako přípravný nástroj. Přestup na klarinet nastává po dosažení dostatečné odbornosti ve hře na zobcovou flétnu.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže předvést bránicové dýchání
- při hře správně stojí a drží klarinet ve správné poloze
- dbá na dokonalé zakrytí otvorů
- hraje správným prstokladem
- zahraje technicky přiměřené přednesy a písně
- při hře dbá o rovný tón
- zahraje stupnice do 1b a 1#

2. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu tvořených tónů
- dýchá soustavně pomocí bránice
- zvládne zahrát jednoduché melodické ozdoby
- předvede staccato, legato, detašé
- zahraje stupnice do 2b a 2#
- zahraje přiměřená technická cvičení a přednesy
- zvládne zahrát tónický kvintakord

3. ročník

Žák:

- zvládne naladit nástroj
- zahraje lehčí přednesy a etudy – využije také dynamiku
- zahraje tónický kvintakord i s obraty
- hraje rytmicky správně
- zahraje správné durovou stupnici a při chybě dokáže zareagovat
- popíše stavbu dur stupnice

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice do 3b a 3#
- zahraje tónický kvintakord i velký rozklad
- dokáže zahrát těžší přednesy a etudy
- hraje intonačně čistě a zvládne dolad'ovat tóny
- hraje v rychlejším tempu

5. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur a moll do 4b a 4#
- hraje přiměřeně těžké etudy a přednesy pro daný ročník
- zvládne předvést rytmické cítění vyklepáváním jednotlivých dob v taktu
- zahraje v souhře s dalším nástrojem

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnice do 5b a 5#, akordy, etudy, přednesy
- předvede upevněný nátisk ve všech polohách, doladování tónů
- zahraje v celém svém dosaženém tónovém rozsahu

7. ročník

Žák:

- zahraje stupnice do 6b a 6# včetně akordů, zmenšený septakord, etudy, přednesy
- hraje z listu
- zahraje se správným dynamickým a rytmickým cítěním
- dokáže držet tempo i bez podpory jiných doprovodných nástrojů
- doladuje tón, vnímá ladění

Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika:

Kytara je v dnešní době jedním z nejpopulárnějších nástrojů. Důvodem velké obliby kytary je její téměř univerzální hudební přizpůsobivost, je tedy využívána v široké žánrové škále. Známe ji například jako sólový, koncertní či věrný akordický nástroj,

doprovázející písně nebo skladby různých hudebních stylů. Pokud žák získá v ZUŠ kvalitní základy klasické hry na kytaru, zajistě své dovednosti uplatní tam, kde bude chtít. Bude si moci zahrát sólově skladbu podle not či akordických značek, doprovázet jiné nástroje anebo hrát v kapele – souboru.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat jednotlivé části nástroje
- předvede správné postavení pravé a levé ruky
- orientuje se v I. poloze na strunách g, h, e
- hraje v první poloze z notového zápisu jednoduché skladby
- dle svých schopností zahraje jednohlasou melodii z paměti.
- pomocí solmizace interpretuje rytmické útvary, např. osminové noty, čtvrtěová nota s tečkou

2. ročník

Žák:

- orientuje se v I. poloze na všech strunách a na struně „e“ až do VII. polohy
- při hře používá správného postavení obou rukou a ovládá techniku hry palcem pravé ruky
- doprovází lidové písně pomocí 3 hlasých akordů T-D7 v tóninách do 2#
- hraje stupnice v rozsahu alespoň jedné oktávy s předznamenáním do 2#
- hraje jednoduché vícehlasé skladby s doprovodem prázdných basových strun z notového zápisu, dle svých schopností též z paměti

3. ročník

Žák:

- orientuje se až do II. polohy na všech strunách a na struně „e“ až do XII. polohy

- hraje stupnice C-dur, G-dur, alespoň přes 2 oktávy a stupnice do 4# v rámci jedné oktávy
- ke stupnicím hraje příslušné akordické kadence T-S-D-T, a to dle svých
- fyzických dispozic na 3, či více strunách
- osvojené kadence hraje též rozloženě (arpeggio)
- zná základní dynamická znaménka a přizpůsobuje jim svou hru
- ovládá správné držení těla a nástroje

4. ročník

Žák:

- orientuje se na všech strunách až do III. polohy, ovládá tzv. „malé barré“ a techniku „vibráto“
- hraje složitější vícehlasé skladby z not i z paměti, dle svých schopností
- zahraje jednoduchý doprovod z akordických značek
- kromě stupnic do 4# hraje stupnice do 2b alespoň v rámci jedné oktávy
- uplatňuje se v komorním souboru (např. duo)
- je schopen naladit si nástroj dle svých schopností a možností (sluchem, ladičkou)

5. ročník

Žák:

- orientuje se na všech strunách až do VII. Polohy
- hraje durové i molové stupnice do 4# a 4b alespoň přes 2 oktávy
- ke stupnicím hraje příslušné kadence základní T-S-D-T.
- ovládá hru rozložených kvintakordů, využívá je při tvorbě doprovodu ze značek

6. ročník

Žák:

- ovládá tzv. „velké barré“ a využívá jej při hře akordů
- kromě kvintakordů umí zahrát též základní septakordy
- ovládá kytarové techniky glisando, legato, přirozené flažolety

7. ročník

Žák:

- je schopen doprovodu populárních písní z akordických značek s přihlédnutím na daný žánr, dle jeho individuálních schopností
- orientuje se v celém rozsahu až do XII. polohy
- je schopen zahrát všechny přirozené durové a molové stupnice
- hraje základní kadence v tóninách do 5 předznamenání, dle svých schopností i rozšířené kadence
- uplatňuje se v souborech a studium ukončí veřejným vystoupením

Žák ukončí I. stupeň studia veřejným nebo interním vystoupením na třídní přehrávce, na které nastuduje jednu klasickou skladbu a alespoň jednu skladbu romantickou nebo moderní podle svého zaměření.

Pro pokračování v 1. ročníku II.st. musí vykonat doplňující zkoušku, při které prokáže technickou zručnost. Zahraje 1 stupnici durovou a molovou, akordy, 2 skladby technického charakteru, z toho 1 většího rozsahu. V případě, že žák byl hodnocen v průběhu studia I.stupně převážně známkou výborný, může být od zkoušky osvobozen.

II. stupeň:

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá dynamického rozsahu svého nástroje a témbrových rejstříků, které nástroj skýtá
- je schopen interpretovat z paměti i rozsáhlejší skladby
- je schopen základního formálního rozboru probíraného hudebního materiálu ovládá základy hry trsátkem
- na základní úrovni se orientuje v žánrech, ve kterých se jeho nástroj využívá, je schopen interpretovat jednoduché skladby v těchto žánrech (jazz, blues, latin)

3. a 4. ročník

Žák:

- sám dokáže nastudovat skladbu, využívá ke studiu multimédia (nahrávky, internet, videa)
- je schopen základního harmonického rozboru skladby, jednoduché melodické improvizace v rámci tóniny nebo církevního modu, a to na úrovni odpovídající jeho individuálním schopnostem
- disponuje pestrým rejstříkem akordů, včetně několika alterovaných, dokáže si podle akordické značky sestavit hmat s využitím dosud nabytých vědomostí a dovedností
- vytvoří si doprovod ze značek i ve složitějších rytmech a žánrech, například jazz, blues, latin, skladby v těchto žánrech též interpretuje z notového zápisu
- uplatňuje se v souborech různých žánrů
- dle vlastních preferencí a schopností studium ukončí veřejným vystoupením
- Žák zakončí studium veřejným nebo interním vystoupením, při němž si zvolí skladby podle svého zaměření.

Studijní zaměření Hra na baskytaru

Hra na baskytaru je vhodnou alternativou pro hráče, kteří chtějí uplatnit své výrazné rytmické cítění. Samotný nástroj poskytuje mnoho možností vyjádření rytmických a melodických prvků ve hře. Zvuk basové kytary svou hlubokou frekvencí spojuje ostatní nástroje používané v souborových uskupeních. Hráč na baskytaru na sebe přejímá jednu z hlavních vedoucích funkcí v nástrojovém obsazení. Je měřítkem rytmické přesnosti a stabilnosti celé formace. Baskytara si od svého vzniku našla svoji nenahraditelnou funkci v obsazení souborů a stále výrazněji ovlivňuje výsledný zvuk těchto těles.

Vzhledem ke zvýšené náročnosti držení nástroje dané jeho velikostí, je třeba přihlédnout k věku a k fyzickým dispozicím studenta (ty posoudí učitel). Z tohoto důvodu žák studuje v prvním stupni 1. až 3. ročník předmět Hra na kytaru a ve 4. ročníku přestupuje, po splnění podmínek přijetí, na baskytaru. Podmínkou zahájení výuky baskytary je minimální věk 10 let. Tuto věkovou hranici lze snížit

v případě, že i přes svůj nižší věk žák disponuje dostatečnými fyzickými předpoklady (ty posoudí učitel).

Hra na kytaru I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat jednotlivé části nástroje
- předvede správné držení těla a nástroje
- předvede správné postavení pravé a levé ruky
- orientuje se v I. poloze na strunách g, h, e
- hraje v první poloze z notového zápisu jednoduché skladby
- dle svých schopností zahraje jednohlasou melodií z paměti.
- pomocí solmizace interpretuje rytmické útvary, např. osmina s tečkou + šestnáctina

2. ročník

Žák:

- orientuje se v I. poloze na všech strunách a na struně „e“ až do VII. Polohy
- při hře používá správného postavení obou rukou a ovládá techniku hry palcem pravé ruky
- orientuje se na prázdných basových strunách E,A,D, zná jejich notaci
- hraje jednoduché vícehlasé skladby s doprovodem prázdných basových strun z notového zápisu.

3. ročník

Žák:

- orientuje se až do V. polohy na všech strunách a na struně „e“ až do XII. Polohy
- uplatňuje se v komorním souboru (např. duo)
- hraje stupnice C-dur, G-dur, alespoň přes 2 oktávy
- ke stupnicím hraje příslušné akordické kadence T,S,D,T a to dle svých fyzických dispozic na 3, či více strunách
- osvojené kadence hraje též rozloženě (arpeggio)
- zná základní dynamická znaménka a přizpůsobuje jim svou hru
- ovládá správné držení těla a nástroje

Hra na baskytaru I. stupeň:

4. ročník

Žák:

- popíše nástroj a osvětlí jeho využití v hudbě 42
- popíše ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- ovládá správné držení nástroje a základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- ovládá hru jednoduchého motivu skladby z paměti
- hraje jednoduché prstové cvičení ve stupnici C-dur
- rozlišuje žánrové rozdíly skladeb
- umí si naladit nástroj s využitím ladičky

5. ročník

Žák:

- ovládá kompletní notaci na hmatníku do V. polohy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu s použitím dynamiky
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)
- zapojí se do komorní nebo souborové hry
- orientuje se v nastavení aparatury a dokáže si připravit nastavení barvy tónu

6. ročník

Žák:

- dokáže se orientovat na hmatníku do VII. Polohy
- orientuje se v 2 oktávových stupnicích a kvintakordech
- zvládá základní hru z listu i z paměti • využívá při hře technické prvky
- orientuje se v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- samostatně se připraví na vystoupení

- uplatňuje se při hře v komorních (souborových) uskupeních

7. ročník

Žák:

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- hraje s tónovou kulturou
- hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek
- vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením Žák ukončí I. stupeň studia veřejným nebo interním vystoupením na třídní přehrávce, na které nastuduje 2 skladby podle svého zaměření.

Pro pokračování v 1. ročníku II.st. musí vykonat doplňující zkoušku, při které prokáže technickou zručnost. Zahraje 1 stupnici, akordy, 2 skladby technického charakteru, z toho 1 většího rozsahu. V případě, že žák byl hodnocen v průběhu studia I.stupně převážně známkou výborný, může být od zkoušky osvobozen.

II. stupeň:

1. ročník

Žák:

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a vloží do ní vlastní projev
- využívá ve hře technické prvky (hra prsty, trsátkem, slap)

2. ročník

Žák:

- dbá na intonační čistotu a tónovou kulturu

- zvládá dle svých schopností rytmickou přesnost hry
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- vyhledá přiměřeně obtížné skladby z dostupných pramenů a dokáže je samostatně zpracovat a případně upravit
- dokáže využívat zvukovou pestrost nastavení nástroje a aparatury

3. ročník

Žák:

- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- samostatně se připravuje na vystoupení
- zvládá dosaženou techniku hry

4. ročník

Žák:

- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- sám vyhledá zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- zvládá dle svých schopností hru ve vyšších polohách
- využívá ve hře nově získané znalosti
- ukončí studium ZUŠ veřejným vystoupením Žák zakončí studium veřejným nebo interním vystoupením, při němž si zvolí skladby podle svého zaměření.

Studijní zaměření Sborový zpěv

Charakteristika:

Sborový zpěv dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. V souladu s přirozeným fyziologickým a emocionálním rozvojem žáků, sborový zpěv směřuje k tomu, aby žáci uměli pracovat s hlasem, dokázali intonovat, naslouchat druhým a sami sobě, vnímali svůj hlas a kultivovali svůj hlasový projev a svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie, aby se naučili pracovat společně v kolektivu a vnímat skladby různějších období, žánrů, tradic a kultur. Uskutečňuje se prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují. Jejich obsahem je hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasy a vícehlasy zpěv s doprovodem i bez doprovodu.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

I. stupeň

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dbá na hlasovou hygienu – rozezpívání
- správně a přirozeně dýchá a drží tělo, osvojuje si tvoření správných pěveckých návyků (postoj, dýchání, artikulace)
- rytmitizuje a melodizuje texty, spojuje notový zápis s hudební představou
- vytváří pozitivní vztah ke zpěvu
- dokáže zpívat čistě v jednoduchém kanonu
- zpívá v jednoduchém dvojhlase
- zpívá s instrumentálním doprovodem i a capella
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozpozná výrazně tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- užívá dynamiku, zpívá legato, staccato, frázuje, nasazuje a ukončuje tóny
- reaguje na dirigentská gesta

- aktivně a zodpovědně spolupracuje s ostatními
- spoluúčastní se na organizaci i přípravě koncertu a vystoupení

Soubořová hra

Kromě výuky sólové hry na hudební nástroj klademe důraz na zapojování žáků do komorních uskupení různých obsazení a soubořové hry. Žáci získávají první zkušenosti při hře v duetech s učitelem, později se spolužáky.

Komorní a soubořová hra navazuje svým obsahem na výuku hry na hudební nástroj, rozšiřuje ji o spolupráci, o vnímání jiného nástroje při společné reprodukci skladby. Slouží jako prostředek k podchycení zájmu žáka o hudbu, aby po skončení studia cítil potřebu hudbu aktivně provozovat a poslouchat. Nabízí tvořivou činnost v oblasti interpretace skladeb, napomáhá upevňování rytmického cítění a chápání, umožňuje obeznámit žáky s různými styly a žánry. Repertoár zahrnuje skladby od starých mistrů až po známé melodie, například filmové.

Smyslem setkávání je radost ze společného muzicírování a předávání radosti ze hry i posluchačům na různých vystoupeních. (např. Školní akademie, Setkání s únětickými seniory atd.)

Do komorní a soubořové hry jsou žáci zařazováni dle vyspělosti ve hře na nástroj a doporučení učitele, ale i podle svého vlastního výběru obvykle od 3.ročníku.

Smíšený soubor

Smíšený soubor Allegra banda (ital. Veselá kapela) je zaměřený na skladby starých mistrů, úpravy známých skladeb klasické ale i populární hudby či filmové melodie. Žáci se aktivně podílejí na výběru repertoáru dle jejich zaměření a zájmu. V souboru mohou hrát žáci hrající na smyčcové, dechové, ale i jiné strunné či klávesové nástroje. Soubor zkouší pravidelně jedenkrát týdně.

Školní kapela

Tato kapela vznikla díky zájmu našich žáků o hudbu a podpoře našich pedagogů. Jejím hlavním cílem je rozvíjet hudební nadání našich žáků a podporovat jejich zájem o hudbu. Kapela se schází pravidelně na zkouškách a připravuje se na svá vystoupení na školních akcích, jako jsou vánoční koncerty a další kulturní události. V naší školní kapele se zaměřujeme na současnou populární hudbu, kterou naši žáci

poslouchají a mají k ní přirozenou blízkost. To motivuje k zapojení žáků do kapely a rozvíjí tak jejich hudební schopnosti.

Klademe důraz na individuální přístup ke každému členovi kapely a podporujeme osobní rozvoj a kreativitu. Věříme, že díky kombinaci moderní hudby a individuálního přístupu vytváříme kapelu, která je nejen hudebně talentovaná, ale také tvoří skvělou atmosféru pro naše žáky a je příkladem pro ostatní, aby se nebáli projevit svůj talent a zájem o hudbu.

V kapele uplatňujeme především baskytaru a kytaru, bicí, klávesy a zpěv. K doplnění je možné využít i jiné hudební nástroje. Kapela zkouší pravidelně jedenkrát týdně.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Studijní zaměření Plošná tvorba

Charakteristika:

Výtvarný obor umožňuje žákům svobodně a radostně se vyjadřovat vizuálními prostředky. Snaží se rozvíjet individuální výtvarné dispozice – vnímání světa, představivost, kreativita, estetické cítění. Nejdůležitější však zůstává radost z vlastní tvorby a z procesu tvoření jako velikého dobrodružství s nejistým koncem.

Obor zahrnuje práci s různými výtvarnými technikami – kresba, malba, grafika a jiné výtvarné techniky, jejich vzájemné kombinování, experimenty s materiály atd.

Žáci postupně objevují a obohacují své myšlení, učí se prostřednictvím zkoumání reality a přírody a nahlížením na jiná nejen umělecká díla formulovat své myšlenky a vizualizovat je individuálně vybraným způsobem. Součástí výuky jsou tedy i náhledy do výtvarné kultury, která se prolíná veškerým učivem. Důležitá je i inspirace v jiných uměleckých oborech např. literatura, hudba, divadlo. Snažíme se ukázat, jak je vše vzájemně propojené a přemýšlet nad stále novými možnostmi, jak k práci přistupovat.

Cílem je osobní naplnění a technické zdokonalování schopností, které se přirozeně rozvíjejí s věkem dítěte.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

1. ročník

Žák:

- se orientuje ve výtvarných technikách a jejich užívání
- pozná základní obrazotvorné prvky (bod, linie, barva, světlo, prostor, tvar...)
- dokáže umístit motiv do formátu a vhodně zpracovat ve vztahu s pozadím
- respektuje a naplní zadání a nastavená pravidla práce v týmu
- dokáže sám experimentovat s výtvarnými materiály a nástroji
- formou přiměřenou věku vysvětlí svůj výtvarný záměr

2. ročník

Žák:

- pracuje podle své fantazie a na zadané téma

- pracuje s vlastnostmi linií, struktur, skvrn, tvarem, světlem, stínem, barvou a pozná protiklady v těchto výrazových prvcích
- ovládá základní teorii barev (studené – teplé, základní – odvozené)
- respektuje zadání a dané pracovní postupy a sám dbá na výběr pomůcek
- se záměrem umístí motiv do formátu

3. ročník

Žák:

- dokáže vědomě používat výrazové prvky ve vlastní tvorbě podle předlohy i podle fantazie
- nachází vlastní výtvarný názor a realizuje svoje myšlení
- sám navrhne řešení úkolu
- dodržuje technologické postupy a respektuje vlastnosti materiálu
- v kresbě podle reálného modelu je schopen zaznamenat světlo a stín šrafurou či jinými texturami
- v malbě rozpozná a používá lazuru a pastu
- je schopen smysluplně kombinovat materiály v ploše i prostoru
- aktivně spolupracuje a komunikuje s učitelem i se spolužáky

4. ročník

Žák:

- rozvíjí dosud získané dovednosti a dokáže o nich kriticky uvažovat
- realizuje svoje vlastní výtvarné myšlení, vnímá skutečnost a přetváří do vlastního názvosloví
- respektuje specifika výtvarných technik a přizpůsobuje je pro vlastní práci
- prostřednictvím vlastní tvorby prohlubuje a utváří svůj vztah k okolnímu světu
- navrhne a obhájí samostatné řešení a reaguje úvahou na motivaci

5. ročník

Žák:

- zdokonaluje svou řemeslnou zručnost v práci podle skutečnosti i fantazie
- je pozorný k okolnímu světu a nachází vlastní cesty, jak zadané úkoly řešit

- obhájí vlastní názor a dokáže zhodnotit výsledek a respektuje názory ostatních v rámci společné diskuse
- ovládá širší paletu technik a je schopen srovnání, výběru, zvětšení, zmenšení, stylizace i výtvarné nadsázky
- na základě jednoduchých znalostí anatomie je schopen nakreslit portrét

6. ročník

Žák:

- hledá stále nové vztahy mezi realitou a realizací díla
- kreslí podle reality i fantazie
- navrhne a obhájí samostatná řešení
- provede konstrukční kresbu na základě reality a vizování
- zná kresebné základy perspektivy a kánonu lidské postavy
- je schopen prostorových plánů v kresbě a malbě dle reality

7. ročník

Žák:

- kombinuje celou škálu výtvarných technik, které uplatňuje k plně samostatné práci
- jeho práce mají vyspělý rukopis
- navrhne vlastní technologické postupy, sám je popíše a zdůvodní
- je schopen postupovat od návrhu k realizaci vymýšlet různé varianty a variace
- je schopen experimentu i tradičního vyjádření
- umí sám vyhledat náměty a inspiraci v uměleckých dílech a architektuře hledá vztahy mezi výtvarnými díly a aktivně se zajímá o výtvarné dění
- plní úkoly a projekty, které provádí samostatně, je schopen jejich prezentace a obhajoby

Vzdělávací obsah Literárně dramatického oboru

Studijní zaměření Literárně dramatický obor

Charakteristika:

Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj jednotlivce prostřednictvím prvků a postupů dramatického umění. Využívá především dramatické improvizace, jež je založena na lidské schopnosti jednat v navozených situacích, jako by byly skutečné. V dramatických hrách dostávají děti příležitost zažít situace, se kterými se mohou v životě skutečně setkat a které si tak mohou předem prozkoumat a připravit se na ně, s možností děj ve hře znovu opakovat, vyzkoušet různé možnosti řešení a vybrat z nich to nejlepší. Mají možnost vyzkoušet si i roli někoho jiného a podívat se na problém jeho očima. To jim dovo-luje zažít a pochopit množství lidských citů, myšlenek a názorů, hledat skutečné motivy jed-nání, naučit se v nich orientovat a odpovědně se rozhodovat. Dramatická výchova pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost, vědomou si své hodnoty a zároveň otevřenou světu, schop-nou sociálního porozumění a spolupráce.

Dramatická výchova má dvě základní vrstvy, které se v praxi prostupují a nelze je od sebe oddělovat:

1. Osobnostní rozvoj:

V hrách a cvičeních se rozvíjejí uvolnění a soustředěnost, odstraňují se zábrany, zcitlivuje se vnímání a schopnost objevování sama sebe i okolního světa. Prohlubují a obohacují se pohybové dovednosti a schopnosti výrazu pohybem, rytmické cítění, plynulost i barvivost mluvního projevu. Uvolňují se a rozvíjejí obrazotvornost a tvořivost.

2. Sociální rozvoj:

V hrách, cvičeních a dramatických improvizacích se rozvíjí schopnost kontaktu a slovní a mimoslovní komunikace, pěstuje se umění naslouchat si vzájemně, prohlubuje se schopnost vcítění, skupinové citlivosti, důvěry a spolupráce. Rozvíjí se i schopnost orientovat se v běžných i méně běžných životních situacích a mezilidských vztazích, rozhodovat se a jednat svobodně a zároveň odpovědně.

Výsledkem procesu v dramatické výchově může být v některých případech i představení, které však nikdy není a nesmí být samoúčelem, ale prostředkem k obohacení výchovných prvků o výchovu k dokončování společné práce, k vypracování detailů a k odpovědnosti je-dince a skupiny před veřejností.

Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu:

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- pracuje a spolupracuje
- si uvědomuje si partnera (ve hře), reaguje na něj
- vnímá a pojmenovává morální vlastnosti
- rozeznává – vést a nechat se vést
- plní drobné skupinové úkoly
- pracuje s rýmy, rytmem
- má správné držení těla, koordinaci pohybů
- umí pracovat s dechem
- se seznamuje s pohybem jako s vyjadřovacím prostředkem
- pod vedením lektora sleduje kulturní dění, dokáže mluvit o svých zážitcích a umí vyjadřovat své postoje
- se učí práci s dechem

2. ročník

Žák:

- se zapojí do dramatické hry
- se seznamuje s přijetím role, s postavou
- objevuje předměty, které by mohly být loutkou, učí se loutku oživit
- pracuje na koordinaci pohybu – rytmus, hudba, partner
- cítí rytmus, reaguje na změnu rytmu
- slovně i mimoslovně vyjadřuje jednoduchý děj
- zvládne prodloužený výdech a základy dechové opory

- zvládne měkký hlasový začátek

3. ročník

Žák:

- si uvědomuje partnera ce hře v krátkých improvizacích, učí se hodnotit své i cizí výkony
- umí používat rekvizity – skutečná, zástupná, imaginární
- pracuje na pohybových dovednostech
- pracuje s rytmem
- pracuje na prostorovém cítění
- prohlubuje schopnost spolupráce ve skupině, schopnost vést ji i podřídít se, je-li to třeba
- pěstuje schopnost radovat se z úspěchu druhého i skupiny jako celku
- rozvíjí pohybovou fantazii
- praktikuje hlubší sebepoznání i poznání ostatních
- hledá a uvědomuje si vlastní identitu

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní umělecká škola Hnízdo v Úněticích, v rámci zachování rovného přístupu ke vzdělání a otevřené školy pro všechny, přijímá ke studiu handicapované žáky, kteří u přijímacího řízení prokážou předpoklady pro studium zvoleného studijního zaměření.

1. Žáci se zdravotním postižením – tělesné, zrakové, sluchové, mentální postižení, autismus, vady řeči, kombinované postižení, specifické poruchy učení.

2. Žáci se zdravotním znevýhodněním – chronická onemocnění, zdravotní oslabení, ADHD, SPU.

3. Žáci se sociálním znevýhodněním

Žák se speciálně vzdělávacími potřebami je ve škole vyučován na individuálních principech. Znamená to, že jeho znevýhodnění je při výuce plně zohledněno, je mu sestaven individuální vzdělávací plán (IVP). Stejně tak jsou pro něho vypracovány výstupy jednotlivých ročníků studia. Plně zohledňují skutečné možnosti těchto žáků a integrují je do výuky. Pokud postižení uchazeče o studium vyžaduje sestavení IVP s použitím speciálně pedagogických metod práce, předloží rodiče vedení školy při zápise posudek pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo speciálně pedagogického centra (SPC), ve kterém je porucha dítěte diagnostikována. Stejně tak může být diagnostika PPP či SPC rodičům nebo zákonným zástupcům doporučena, pokud se u žáka objevují příznaky některé poruchy vyžadující použití speciálně pedagogických metod při výuce. Při vlastním pedagogickém procesu spolupracuje pedagog s rodiči či zákonnými zástupci a může spolupracovat též s odbornými pracovišti. Individuální vzdělávací plán je přizpůsoben potřebám žáka a jeho výukovému tempu. Je navržen učitelem, schválen ředitelem školy a zanesen v třídní knize. Rovněž musí být s jeho obsahem seznámeni rodiče, kteří tuto skutečnost stvrdí svým podpisem. Žáci jsou vyučováni v souladu se školním vzdělávacím programem. Při hodnocení výsledků vzdělávání se zohledňuje druh, stupeň a míra postižení nebo znevýhodnění. Škola vytváří materiální zázemí pro výuku znevýhodněných žáků.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán.

Zásady vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

- nabízíme možnost individualizace vzdělávacího obsahu, rychlejšího postupu či jiných modifikací
- učitel vypracuje individuální celoroční studijní plán žáka přizpůsobený jeho schopnostem, dovednostem a potřebám, předloží ke schválení řediteli a zaznamená ho do třídní knihy
- prodloužení je možné pouze na základě předložení nové žádosti a potvrzení pedagogicko-psychologické poradny na další školní rok
- ředitel školy vede přesný seznam žáků s těmito výjimkami s odůvodněním a souhlasem rodičů.

Plán evaluace

Evaluační proces bude zaváděn postupně, na základě postupného vývoje evaluačních nástrojů a definování kritérií.

Na úrovni školního programu (podmínky, cíle a záměry ŠVP)

Předmět evaluace: Vyhodnocení celoroční práce školy, úroveň naplňování očekávaných výstupů a rozvoje klíčových kompetencí

Prostředky: analýza plánů, příprav, školních dokumentů, porovnání výsledků práce žáků a ŠVP

Časový plán: v závěru každého školního roku a kalendářního roku

Výsledek: zpráva o činnosti školy, úprava metod nebo obsahu vzdělávání, popř. života školy

Odpovídá: ředitelka školy

Sledování a hodnocení výsledků žáků

Předmět evaluace: Evaluace jako průběžné (pravidelné a systematické) vyhodnocování vzdělávacího procesu

Prostředky: monitorování, analýza výsledků žáků, dotazník nebo rozhovor s rodiči

Pedagog dlouhodobě a systematicky sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky každého žáka jednotlivě, vzhledem k očekávaným výstupům i k individuálním vztahovým normám. Výsledky jsou konzultovány s rodiči.

Časový plán: průběžně během školního roku

Výsledek: portfolio žáka, výsledky práce, zaznamenané průběžné hodnocení žáka

Odpovídá: pedagogičtí pracovníci školy

Na úrovni školy – hodnocení pracovníků

Předmět: zlepšování pedagogické práce pedagogických pracovníků

Prostředky: průběžné hospitace, hodnotící rozhovor, analýza vzdělávacího procesu se všemi účastníky

Časový plán: průběžně během školního roku

Odpovídá: ředitelka školy

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka provádíme:

I.

- na každé hodině ústně - pochvalou či upozorněním na případné nedostatky v domácí přípravě (často několikrát během hodiny – důležitá motivace žáka)
- po každém vystoupení – ústně, popř. písemná pochvala do žákovského sešitu
- výzvou žáka k sebehodnocení či k hodnocení spolužáka
- klasifikací v žákovském sešitě nejméně 1x měsíčně
- zápisem do žákovského sešitu
- žáky hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jejich osobní maximum.
- Pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i alternativní formy hodnocení (např. razítka, obrázky, nálepky apod.), tyto prostředky mají pro žáky motivační funkci, nenahrazují však klasifikaci.

II.

- Vydáním vysvědčení v I. a II. pololetí, které je vyjádřeno klasifikací
  - o klasifikační stupně:
    - 1 – výborný
    - 2 – chvalitebný
    - 3 – uspokojivý
    - 4 – neuspokojivý

Klasifikace

1 - v ý b o r n ý

Žák plní standardy učebních osnov svého studijního zaměření, je aktivní, dokáže pracovat samostatně, je spolehlivý a zodpovědný, je snaživý a pilný, dělá pokroky ve studiu, má pravidelnou domácí přípravu, veřejně vystupuje na koncertech školy (ve výtvarném oboru vystavuje své práce na školních výstavách), účastní se soutěží.

Jeho projev je osobitý, dokáže uplatnit svou kreativitu. Sleduje kulturní dění ve městě i v regionu, navštěvuje kulturní akce.

2 - ch v a l i t e b n ý

Žák plní většinu ze standardů učebních osnov svého studijního zaměření, je méně samostatný, ale je snaživý, pokroky ve studiu jsou pomalejší, v jeho projevu jsou drobné nedostatky. Jeho domácí příprava je pravidelná, dokáže prezentovat výsledky svého studia na veřejnosti.

3 - u s p o k o j i v ý

Žák neplní většinu ze standardů učebních osnov svého studijního zaměření, má určité mezery v základních dovednostech, není samostatný, jeho domácí příprava není pravidelná, zájem o studium je minimální. (je nutná včasná konzultace s rodiči)

179

4 - n e u s p o k o j i v ý

Žák neplní standardy učebních osnov svého studijního zaměření, nemá zájem o studium, není schopen prezentovat výsledky svého studia na veřejnosti. (Žák nemůže pokračovat v dalším studiu na ZUŠ.)

Celkové hodnocení na konci pololetí a na konci školního roku

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl
- c) neprospěl(a)

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku:

Žáci přípravného studia dostávají na konci školního roku potvrzení o návštěvě přípravného studia v příslušném školním roce. Žáci I. stupně základního studia jsou v pololetí a na konci školního roku hodnoceni známkou na vysvědčení. Tu stanovuje učitel na základě:

- klasifikace v průběhu školního roku

- posouzení úrovně prezentace práce žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)
- úrovně splnění kritérií stanovených v učebních osnovách

Vysvědčení za 1. pololetí dostávají žáci ve formě výpisu, výroční vysvědčení pak na předepsaném blanketu a za obě pololetí.

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku:

Ve výtvarném oboru – prokazatelné výsledky ve výtvarné činnosti (výtvarné práce, výstavy)

V hudebním oboru – účast na veřejných vystoupeních a koncertech a vykonání postupové/závěrečné zkoušky, kde komise rozhodne o postupu žáka do vyššího ročníku. Postupovou zkoušku lze nahradit veřejným vystoupením či třídní přehrávkou.

Talentové, postupové a závěrečné zkoušky v hudebním oboru

Žáci jsou přijímáni do přípravné hudební výchovy nebo do 1. ročníku I. stupně na základě talentové zkoušky. Postupovou zkoušku vykonají žáci na konci každého ročníku I. stupně. Žáci 7. ročníku I. stupně základního studia ukončí studium závěrečnou zkouškou nebo veřejným absolventským vystoupením.